

**ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О РАДУ
ДИРЕКТОРАТА ЗА РАДИЈАЦИОНУ И НУКЛЕАРНУ
СИГУРНОСТ И БЕЗБЕДНОСТ СРБИЈЕ**

За период од 01.01.2019. до 31.12.2019. године

Београд, фебруар 2020. године

САДРЖАЈ

1) Увод.....	3
2) Финансирање.....	6
3) Развијање организационог и оперативног функционисања Агенције.....	8
4) Примена Закона о радијационој и нуклеарној сигурности и безбедности и доношење подзаконских прописа	9
5) Информисање јавности	10
6) Међународна сарадња	11
7) Активности на пословима ЕУ интеграција и сарадња са Канцеларијом за европске интеграције (КЕИ).....	20
8) Послови у области радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности	24
9) Послови инспекцијског надзора.....	29

1) Увод

Директорат за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Србије (у даљем тексту: Директорат) основан је Законом о радијационој и нуклеарној сигурности и безбедности („Службени гласник РС”, бр. 95/18 и 10/19, у даљем тексту: Закон).

Директорат је основан ради обезбеђивања услова за стручно и ефикасно вршење регулаторне контроле делатности уређених Законом, као самостално и функционално независно регулаторно тело које врши регулаторне, стручне и са њим повезане извршне послове у области радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности, у складу са Законом.

За обављање послова из своје надлежности Директорат за свој рад одговара Влади Републике Србије.

Директорат има својство правног лица.

Седиште Директората је у Београду.

Унутрашње уређење, делокруг и начин рада, начин планирања, обављања послова и друга питања од значаја за рад Директората ближе се уређују Статутом Директората и другим општим актима у складу са законом.

Надлежности Директората на пословима вршења регулаторне контроле делатности уређених Законом утврђене су Законом, а један од најважнијих послова од значаја за спровођење Закона је доношење подзаконских прописа (правилници, програми, упутства) којима ће се омогућити потпуна примена Закона од стране институција које обављају послове у области радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности.

Послови Директората су:

- 1) припрема нацрте стратегија и акционе планове за њихово спровођење из чл. 6. и 8. Закона;
- 2) припрема предлоге прописа које доноси Влада у складу са Законом;
- 3) доноси правилнике и друге прописе и упутства у складу са Законом;
- 4) доноси Програм мониторинга радиоактивности у животној средини, прати ниво радиоактивности, његове промене, процењује његов утицај на становништво и животну средину, даје упутства о примени одговарајућих мера, прати њихово спровођење и објављује годишњи извештај о нивоу излагања становништва јонизујућем зрачењу у Републици Србији;

- 5) припрема предлог Плана деловања у случају нуклеарне или радиолошке ванредне ситуације;
- 6) прописује мере за заштиту појединаца, становништва и животне средине од штетног утицаја јонизујућег зрачења;
- 7) прописује услове за заштиту од повећаног излагања радника, појединаца и становништва зрачењу од природних радиоактивних материјала;
- 8) доноси решења о издавању, суспензији или одузимању одобрења за обављање делатности, одобрења за коришћење извора зрачења, овлашћења за вршење послова заштите од јонизујућег зрачења, дозволе за промет извора зрачења и дозволе за транспорт опасне робе класе 7 АДР/РИД/АДН (радиоактивне материје), као и о изузимању од обавезе прибављања одобрења у складу са овим законом;
- 9) издаје, суспендује или одузима сертификате у складу са овим законом;
- 10) издаје потврде о упису у евиденцију и брисању из евиденције извора зрачења;
- 11) прописује критеријуме за изузимање од обавезе пријављивања;
- 12) прописује критеријуме за ослобађање од регулаторне контроле;
- 13) врши верификацију оспособљености лица одговорних за спровођење мера заштите од зрачења;
- 14) дефинише обавезе, укључујући и финансијске, носилаца одобрења;
- 15) обезбеђује сталну стручну сарадњу у вршењу својих функција кроз ангажовање саветника, израду пројеката или успостављање трајних или повремених саветодавних тела;
- 16) успоставља и води регистар поднетих захтева, издатих одобрења и сертификата и лица одговорних за спровођење мера заштите од зрачења, регистар извора зрачења и њихових корисника, изложених радника, спољних радника и других података од значаја за заштиту од зрачења, радијациону и нуклеарну сигурност;
- 17) успоставља и води евиденцију постројења, извора зрачења и радиоактивног отпада, као и других података од значаја за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност;
- 18) успоставља систем контроле над изворима зрачења и уређајима чији су они саставни део како би се обезбедило њихово сигурно и безбедно управљање и заштита током рада и по престанку рада;
- 19) утврђује категоризацију извора зрачења на основу њиховог могућег утицаја и штете по здравље људи и животну средину;
- 20) утврђује категоризацију нуклеарног и радиоактивног материјала на основу процене штете која би могла да настане услед њихове крађе или

неодобрене употребе одређене врсте и количине материјала, или услед саботаже постројења у којем се нуклеарни или радиоактивни материјал производи, обрађује, користи, складишти или одлаже и прописује одговарајуће мере заштите за различите категорије материјала;

21) прописује услове за безбедност нуклеарног и радиоактивног материјала и постројења у којима се они користе, укључујући и мере за превенцију, детекцију и одговор у случају неовлашћеног и злонамерног деловања које укључује такав материјал или постројења;

22) учествује у дефинисању пројектних основа и ванредних догађаја предвиђених пројектним основама за потребе примене мера радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности;

23) остварује сарадњу са другим државним органима и организацијама у оквиру својих надлежности;

24) самостално или у сарадњи са другим надлежним државним органима и организацијама остварује сарадњу са Међународном агенцијом за атомску енергију и другим међународним организацијама, телима и надлежним органима других држава у вези са спровођењем Закона и међународних обавеза које је преузела Република Србија;

25) успоставља и примењује, у сарадњи са министарствима и службама надлежним за спољне послове, одбрану, унутрашње послове, економију и царину, систем контроле за увоз и извоз нуклеарног и другог радиоактивног материјала, извора зрачења, опреме, посебне опреме и нуклеарног материјала, информација и технологије ради испуњавања међународних обавеза Републике Србије;

26) сарађује са другим релевантним институцијама Републике Србије у успостављању и одржавању Плана за деловање у случају нуклеарне и радиолошке ванредне ситуације у складу са Националним планом заштите и спасавања у ванредним ситуацијама;

27) даје мишљење на захтев надлежних државних органа у вези са приступањем међународним конвенцијама и другим споразумима у области радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности;

28) успоставља одговарајуће механизме и процедуре за информисање јавности и консултације са другим заинтересованим органима и организацијама у области радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности.

29) спроводи све додатне обавезе за које је процењено да су неопходне за заштиту становништва и животне средине у Републици Србији;

30) иницира унапређење националног оквира у области радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности, на основу оперативног искуства,

увида добијеног у процесу одлучивања и развоја одговарајуће технологије и истраживања;

31) врши регулаторну контролу и регулаторни инспекцијски надзор над спровођењем мера радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности;

32) врши контролу испуњености услова на основу којих се издају одобрења у складу са Законом;

33) проверава, прати и оцењује делатности ради потврде усаглашености са законом, важећим прописима и условима за добијање одобрења;

34) предузима мере, налаже и прати њихово спровођење у случају непоштовања закона, подзаконских и других прописа који се односе на услове за добијање одобрења;

35) успоставља и одржава систем обрачуна и контроле нуклеарних материјала;

36) обавља и друге послове утврђене Законом.

2) Финансирање

Средства за рад и развој Директората обезбеђују се из буџета Републике Србије и, повремено, донација, које представљају учешће у трошковима одржавања семинара, обука, радионица итд.- које организује Директорат.

За финансирање Директората у 2019. години планирана су средства Законом о буџету Републике Србије („Службени гласник РС“ 95/18). На разделу 25-Министарство заштите животне средине, Глава 25.0 – Министарство заштите животне средине, Програм 0404 – Управљање заштитом животне средине, Функција 560 – Заштита животне средине неklasификоване на другом месту, Програмска активност/пројекат 0005 – Подршка раду Агенције за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије, економска класификација 451 – Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама, опредељена су средства за пословање Директората као правног следбеника Агенције за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије у 2019.години у износу од 115.000.000,00 динара.

Решењем Владе Републике Србије број 05 401-5763/19 од 10.јуна 2019.године о употреби средстава из текуће буџетске резерве “ којом се Министарству заштите животне средине одобравају средства у укупном износу од 80.000.000,00 динара ради обезбеђења недостајућих

средстава потребних за редован рад Директората за радијациону и нуклеарну сигурност Србије“, укупан износ на апропројацији 451 – Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама је 195.000.000,00 динара.

У 2019. години Директорат није остварио сопствене приходе.

У области финансија у 2019. години извршени су редовни послови израде следећих аката:

1. Финансијског плана за 2019. годину
2. Завршног рачуна за 2018. годину
3. Финансијског извештаја за 2018. годину,
4. Плана набавки за 2019. годину
5. Измена и допуна финансијског плана за 2019. годину

У 2019. години Директорат је спровео је три велике јавне набавке и то Јавна набавка услуга систематског испитивања радиоактивности у животној средини Републике Србије-мониторинг

-Јавну набавку опреме за климатизацију и вентилацију са уградњом и

-Јавну набавку путничких аутомобила

као и следеће јавне набавке мале вредности:

-Набавку горива

-Набавку услуге мобилне телефоније

-Набавка додатних функција софтвера за увођење (DMS) система за електронско канцеларијско и архивско управљање пословном документацијом.

-набавка услуге израде web-portala

-набавку намештаја и канцеларијске опреме

-Набавку рачунарске опреме

- Набавку софтвера за формирање централног регистра дозиметријске и гамаспектрометријске контроле и

-Набавку модуларног софтвера за имплементацију и успостављање првог дела јединственог информационог система

3) Развијање организационог и оперативног функционисања Директората

На дан 31.12.2019. године Директорат је имао укупно 30 запослених на неодређено време. Одлуком о изменама Одлуке о максималном броју запослених на неодређено време у систему

државних органа, систему јавних служби, систему Аутономне покрајине Војводине и систему локалне самоуправе за 2017. годину, 05 број 112-4310/2019 од 25. априла 2019. године, број одобрених запослених у Директорату је повећан на 48.

У току 2019. године одржано је 7 седница Одбора директора (у даљем тексту: Одбор) и то:

1) I седница Одбора одржана је 04.02.2019. године

- Усвојен Статут Директората
- Усвојен је Правилник о раду Директората
- усвојен је Програм рада Директората за 2019. Годину

2) II седница Одбора одржана је 27.02.2019. године

- Усвојен је Пословник о раду Одбора
- Именован је заменик председника Одбора
- Усвојен је Годишњи извештај о раду за 2018. годину
 - Усвојен је завршни рачун и финансијски извештај Директората за 2018. годину
- Усвојен је Финансијски план за 2019. годину
- Усвојен је Правилник о употреби финансијских средстава намењених трошковима репрезентације
- Усвојен је Правилник о узбуњивању
- Усвојен је Правилник о условима и начину коришћења службених возила у Директорату
- Усвојен је Правилник о коришћењу платних картица у Директорату
- Усвојен је Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Директорату
- Потврђена је Одлука директора о усвајању извештаја о извршеном попису за 2018. годину

3) III седница Одбора одржана је електронским путем дана 21.06.2019. године

- Усвојен је Правилник о начину издавања, изгледу и садржини обрасца службене легитимације инспектора Директората

4) IV седница Одбора одржана је 04.07.2019. године

- Донета је одлука о расписивању јавног конкурса за избор директора Директората
- Усвојене су Измене и допуне финансијског плана за 2019. годину

-Усвојена је Измена и допуна Плана набавки Директората за 2019. годину

-Усвојен је Кодекс понашања запослених

-Усвојен је Правилник о рачуноводству и рачуноводственим политикама у Директорату

5) V седница Одбора одржана је 17.07.2019. године

-Усвојен је Правилник о употреби информатичке опреме и информационалних система и поступању са информацијама и документима у Директорату

-усвојен је Правилник о унутрашњем реду у Директорату

-Донета је Одлука о предлогу за избор директора Директората

6) VI седница Одбора одржана је електронским путем 02.12.2019. године

-Усвојен је Правилник о контроли радиоактивности робе приликом увоза, извоза и транзита

7) VII седница Одбора одржана је 23.12.2019. године

-Усвојен је Правилник о изменама правилника о раду Директората

-Усвојен је Правилник о условима за категоризацију радијационих делатности

4) Примена Закона о радијационој и нуклеарној сигурности и безбедности и доношење подзаконских прописа

Народна Скупштина Републике Србије је почетком децембра 2018. године донела Закон о радијационој и нуклеарној сигурности и безбедности, чиме су се стекли услови да се по први пут на квалитетан, свеобухватан и модеран начин, уз уважавање и примену највиших стандарда, какви важе у земљама Европске уније и уз увођење и примену међународних прописа, стандарда и техничких правила и прихватање међународне праксе у овој области, уреди област радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности у Републици Србији. Такође, Закон уређује услове које морају да испуне правна лица и предузетници који обављају делатности или врше послове заштите од зрачења и уређује друга питања значајна за заштиту појединаца и становништва од штетног дејства јонизујућег зрачења и заштиту и унапређење животне средине у складу са европским стандардима и уређује вршење послова регулаторног инспекцијског надзора над спровођењем мера радијационе и нуклеарне сигурности и

безбедности сагласно одредбама Закона и Закона о инспекцијском надзору („Службени гласник РС“, бр. 36/15, 44/18-др. закон и 95/18).

Законом се уређује правни основ за доношење низа подзаконских аката којима ће се ова област у потпуности и у целини усагласити са правним тековинама Европске уније у области радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности као и са стандардима и препорученом праксом који су садржани у документима Међународне агенције за атомску енергију.

Доношење закона представљало је и реализацију обавеза Републике Србије утврђених Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније, а посебно са Трећом ревизијом Националног програма за усвајање правних тековина Европске уније (НПАА), коју је Влада усвојила Закључком 05 Број: 337-1851/2018 од 1. марта 2018. године.

Доследна примена Закона, израда подзаконских аката у складу са Законом, као и регулаторни инспекцијски надзор, представљали су кључне активности Директората у 2019. години.

5) Информисање јавности

Да би се омогућила боља сарадња са јавношћу, транспарентност информација и потпунији увид у активности и рад Директората, током 2019. године извршено је потпуно редизајнирање постојећег сајта Директората на модеран и технички максимално унапређен начин, а такође редовноје вршена припрема вести и нових текстова за сајт.

У 2019. години укупан број медијских објава које су се односиле на теме из области делокруга рада Директората је 4185. Овим темама највише су се бавили web портали-2961 објава, затим штампани медији- 905 објава, док су ТВ и радио станице имале 319 објава.

На захтев заинтересованих лица, пружено су четири информације у складу са Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, бр. 120/04, 54/07, 104/09 и 36/10).

6) Извештај Одсека за међународну сарадњу и управљање пројектима за 2019. годину:

У току 2019. године у Одсеку за међународну сарадњу и управљање пројектима рађено је на следећим групама активности:

1. Сарадња са Међународном агенцијом за атомску енергију (МААЕ):

а. Реализација и праћење националних, регионалних и међурегионалних пројеката из пројектног циклуса 2018 – 2019.

б. Програмирање програма за пројектни циклус 2020 – 2021.

в. Организација скупова у Републици Србији и припрема за 63. заседање Генералне конференције МААЕ;

г. Ванпројектне активности МААЕ;

2. Припрема материјала за седнице Савета гувернера МААЕ;

3. Реализација пројеката из фондова Европске комисије;

4. Информисање јавности

1. Сарадња са Међународном агенцијом за атомску енергију (МААЕ)

а. Реализација и праћење националних, регионалних и међурегионалних пројеката из пројектног циклуса 2018 – 2019.

Сарадња са МААЕ се током 2019. године остваривала посредством различитих типова пројеката у оквиру Програма техничке сарадње, а Одсек је био задужен за реализацију, праћење и евалуацију националних, регионалних и међурегионалних пројеката из актуелног пројектног циклуса. Током 2019. године настављена је реализација следећих националних пројеката:

□ SRB5003 „Strengthening national capacities for soil erosion assessment using nuclear techniques and implementation of sustainable soil management practices“. Национални координатор пројекта је Институт за нуклеарне науке „Винча“;

□ SRB6013 „Improving Diagnostics and Therapy in the Treatment of Chronic Diseases in the Republic of Serbia“, са пет потпројеката који се реализују у пет институција Србије, а формални национални координатор целог пројекта је Министарство здравља Републике Србије;

□ SRB9005 „Establishing a Reference Center for Radioactive Waste Treatment and Disused Radioactive Sources Conditioning for Small Facilities“. Национални координатор пројекта је Јавно предузеће Нуклеарни објекти Србије, Београд;

□ SRB9006 „Upgrading National Capabilities and Infrastructure for the Systematic Approach to the Control of Public Exposure to Radon“. Национални координатор пројекта је Директорат за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Србије (Директорат, СРБАТОМ).

Разнородне институције Србије узимале су учешће у укупно 15 регионалних пројеката региона Европе започетих у циклусу МААЕ 2018-2019, у укупно 11 регионалних пројеката започетих у циклусу МААЕ 2016-2017 (4-годишњи пројекти), као и у укупно 12 међурегионалних пројеката, а Одсек је био задужен за њихову реализацију, праћење и евалуацију.

Током 2019. године реализовано је укупно 113 учешћа на обукама/ радионицама/ састанцима по регионалним пројетима. Такође, реализовано је 18 учешћа у међурегионалним пројектима од интереса. У оквиру националних пројеката реализовано је укупно 20 учешћа.

Одсек је током године пратио реализацију свих пројеката из програма техничке сарадње у које је Република Србија укључена. Рађен је мониторинг активности у оквиру националних, регионалних и међурегионалних пројеката, као и других активности које се остварују са МААЕ. Евалуација ових пројеката је обухватила и прилоге за годишње извештаје (Project Progress Assessment Reports – PPAR) које су национални координатори регионалних пројеката морали да припреме и доставе водећим координаторима ових пројеката (Lead Project Coordinator - LPC). Електронски PPAR извештаји рађени онлајн за све националне пројекте (платформа МААЕ под називом NUCLEUS).

У оквиру техничке помоћи МААЕ остварена је обука кадрова из Директората за обављање појединих регулаторних послова из области радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности.

б. Програмирање пројеката за пројектни циклус 2020 – 2021.

Од 2016. године уведена је нова процедура предлагања националних пројеката, са нешто измењеним корацима и роковима за реализацију, и она је примењена за пројектни циклус МААЕ ТС 2020–2021. године. У складу са дефинисаним захтевима квалитета Програма техничке сарадње, учествовало се у коначном дизајнирању регионалног програма за регион Европе.

У 2019. години је у коначној форми израђена и одобрена пројектна документација сета националних пројеката за пројектни циклус МААЕ ТС 2020–2021. године. Савет гувернера МААЕ је одобрио три национална пројекта за Републику Србију:

□ SRB6015 - Upgrading radionuclide therapy and diagnostics and improving advanced application of external beam and brachytherapy in Serbia. Национални координатори пројекта: Институт за онкологију и радиологију Србије, Београд (Татјана Станојковић) и Институт за

онкологију Војводине – Сремска Каменица, Сремска Каменица (Борислава Петровић);

□ SRB6014- Strengthening the National Capacities for Radiopharmaceutical Production in the Republic of Serbia. Национални координатор пројекта: Институт за нуклеарне науке „Винча“ (Сања Врањеш, Марко Перић);

□ SRB5004- Strengthening of National Reference Laboratories Capacities for Early Detection, Epidemiological Surveillance and Control of Trans-boundary Animal Diseases in emergency situations. Национални координатор пројекта: Научни институт за ветеринарство Србије (Весна Милићевић).

в. Организација скупова у Републици Србији и припрема за 63. ГК МААЕ

Годишња радна посета програм менаџерке МААЕ за Србију

У периоду од 30.09.до 04.10.2019. године у радној посети Републици Србији боравила г-ђа Томоко Фурусава, службеница МААЕ задужена за спровођење Програма техничке сарадње Републике Србије са МААЕ. Организатор и домаћин посете био је Одсек, а овакве посете организују се од 2017. једанпут годишње са циљем да размотре сва актуелна питања реализације националног програма техничке сарадње за Републику Србију, укључујући и представљање нарочито успешних пројеката у публикацијама или на вебсајту МААЕ.

Програм посете обухватио је низ радних састанака са представницима различитих институција у земљи, односно националним координаторима свих националних пројеката који се тренутно спроводе у оквиру ТС МААЕ, како оних из актуелног пројектног циклуса (SRB/5/003, SRB/6/013, SRB/9/005 и SRB/9/006), тако и пројеката из претходних циклуса са заосталим активностима (SRB/9/004, SRB/3/004). На овим састанцима је утврђен низ корака како би се у наредном периоду реализовале све заостале активности и идентификовани су евентуални проблеми.

Осим радних састанака обављен је и низ посета различитим институцијама: у Институт за онкологију и радиологију Србије (делови за брахитерапију и нуклеарну медицину) у Београду, као и у Клинички центар Крагујевац (Центар за нуклеарну медицину) у Крагујевцу отишло се како би се на лицу места утврдило да ли постојећа инфраструктура задовољава потребне услове из домена радијационе сигурности и заштите од зрачења, како би се могло приступити

набавци и увозу опреме предвиђене великим националним пројектом ТС МААЕ у области медицине (SRB/6/013). Посета Лабораторији за заштиту од зрачења и заштиту животне средине у Институту Винча (SRB/6/012) и посета Специјалној болници за болести штитасте жлезде и болести метаболизма Чигота на Златибору (SRB/6/010) обављене су у сврху тога да се утврди одрживост већ реализованих пројеката и види на који начин се донирана опрема од стране МААЕ употребљава у пракси.

Свим посетама и радним састанцима у области примене зрачења у медицини присуствовао је национални помоћник за везу са МААЕ и представник Министарства здравља Републике Србије, које је кључни партнер у припреми и спровођењу ових националних пројеката.

Коначно, организован је и радни састанак са представницима свих институција које ће бити национални координатори пројеката у наредном пројектном циклусу ТС МААЕ 2020-2021, како би им се пружио неопходан скуп информација о процедурама које се односе на имплементациону фазу пројеката ТС МААЕ.

Организација скупова МААЕ чији је домаћин Република Србија

Укупно 5 скупова из регионалног програма ТС МААЕ чији су домаћини биле институције Републике Србије је одржано током 2019. године, и сви ти скупови организовани уз подршку и помоћ Одсека за међународну сарадњу и управљање пројектима:

1. МЕ-RER9153-1807170 Регионална радионица за јачање компетенција националних органа у спровођењу комуникационе стратегије о радону кроз практичне вежбе (Regional Workshop to Enhance the Competence of National Authorities in Implementing a Radon Communication Strategy through Practical Exercise) одржана је у оквиру пројекта RER/9/153 Унапређење регионалних капацитета за контролу дугорочних ризика за становништво због радона у становима и на радним местима (Enhancing the Regional Capacity to Control Long Term Risks to the Public due to Radon in Dwellings and Workplaces) у Београду, 04-06.06.2019. године, а институција домаћин био је Директорат за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Србије.

2. МЕ-RER9147-1901781 Регионална радионица о унапређењу сигурности пацијената и спречавању повреда коже у интервентним процедурама навођеним флуороскопијом уз помоћ САФРАД базе података (Regional Workshop on Improving Patient Safety and Preventing Skin Injuries in Fluoroscopy guided Interventional Procedures by Using SAFRAD Database) одржана је у оквиру пројекта RER/9/147 Унапређење способности земаља чланица да осигурају заштиту од

зрачења особа подвргнутих медицинском излагању (Enhancing Member States' Capabilities for Ensuring Radiation Protection of Individuals Undergoing Medical Exposure) у Београду, 10-14.06.2019. године, а институција домаћин био је Центар за перманентно образовање Института за нуклеарне науке Винча.

3. TN-RER9146-1900422 Регионални тренинг курс о радиолошкој карактеризацији за декомисију малих медицинских, индустријских и истраживачких постројења (Regional Training Course on Radiological Characterization for Decommissioning of Small Medical, Industrial and Research Facilities) одржан је у оквиру пројекта RER/9/146 Унапређење капацитета у земљама чланицама за планирање и спровођење пројеката декомисије (Enhancing Capacities in Member States for the Planning and Implementation of Decommissioning Projects) у Београду, 22-26.07.2019. године, а институција домаћин било је Јавно предузеће Нуклеарни објекти Србије.

4. TN-RER1018-1903646 Регионални тренинг курс о имиџинг технологији X-зрацима у културном наслеђу (Regional Training Course on X-ray Imaging Technology in Cultural Heritage) одржан је у оквиру пројекта RER/1/018 Усклађивање испитивања без разарања, обука и сертификације за грађевинарство и културно наслеђе (Harmonizing Non-Destructive Testing, Training and Certification for Civil Engineering and Cultural Heritage) у Београду, 7-11.10.2019. године, а институција домаћин био је Институт за нуклеарне науке Винча.

5. TN-RER1019-1900402 Регионални тренинг курс о сигурном раду постројења за озрачивање (Regional Training Course on Safe Operation of Irradiation Facilities) одржан је у оквиру пројекта RER/1/019 Унапређење стандардизованих радијационих технологија и процедура контроле квалитета за људско здравље, сигурност, чистију животну средину и напредне материјале (Enhancing Standardized Radiation Technologies and Quality Control Procedures for Human Health, Safety, Cleaner Environment and Advanced Materials) у Београду, 14-18.10.2019. године а институција домаћин био је Институт за нуклеарне науке Винча.

Представници Директората су у периоду 17-21. септембар 2018. године у саставу делегације Републике Србије учествовали на 63. заседању Генералне конференције МААЕ, која се уобичајено крајем септембра одржава у Бечу. У трећем тромесечју године била је припремљена платформа за учешће делегације Србије и спроведене све потребне активности ради организације учешћа делегата на овом скупу.

г. Ванпројектне активности МААЕ

1. Одсек је током године пратио реализацију свих учешћа на ванпројектним скуповима МААЕ у које је Република Србија укључена. То су скупови у организацији осталих департмана МААЕ, односно они изван Департмана техничке сарадње, који обухватају разне техничке састанке, конференције, координисане истраживачке активности, разне специјализоване мисије итд

Током 2018. године представници Републике Србије имали су укупно 30 учешћа у ванпројектним скуповима МААЕ и 8 учешћа на конференцијама у организацији МААЕ.

2. Припрема материјала за седнице Савета гувернера МААЕ

Имајући у виду да је у септембру 2017. године Република Србија постала чланица Савета гувернера МААЕ у периоду од 2 године (2017-2019), Одсек као део својих активности има и припрему материјала за Сталну мисију Републике Србије при ОЕБС и др. међународним организацијама у Бечу ради учешћа на седницама Савета гувернера МААЕ, које се по правилу одржавају 5 пута годишње.

Припреман је писани материјал и информације које се односе на спровођење Програма техничке сарадње Републике Србије у 2019. години, у складу са захтевима представника Сталне мисије Републике Србије при ОЕБС и др. међународним организацијама у Бечу.

3. Реализација пројеката из фондова Европске комисије

Влада Републике Србије је у марту 2018. године донела Закључак којим је усвојен текст Финансијског споразума који се односи на реализацију пројекта финансираног из фондова Европске комисије под називом „Подршка регулаторном телу Србије и локалитету Винча“ („Support to Serbian Regulatory Authority and the Vinča site“, CRIS number: 2017/040-360). У октобру 2018. године у Београду одржан је радни састанак на којем су уговорне стране пројекта израдиле завршну верзију документа (Annex II – Terms of Reference) који представља основ за покретање тендерске процедуре за спровођење пројекта.

Специфични циљ овог пројекта јесте јачање капацитета Србије у областима нуклеарне и радијационе сигурности и сигурног управљања радиоактивним отпадом, а исходи пројекта су: -постизање даље

транспозиције правних тековина Европске уније у области заштите од зрачења и нуклеарне сигурности у национално законодавство Србије; - допринос даљем развоју нуклеарног регулаторног тела (Директорат) кроз пружање помоћи у регулисању заштите од зрачења, нуклеарној сигурности и управљању радиоактивним отпадом; - обезбеђивање помоћи при декомисији одређених објеката на локацији Винча.

Пројекат се реализује у три институције Републике Србије (Директорат за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Србије, Јавно предузеће „Нуклеарни објекти Србије“ и Институт за нуклеарне науке „Винча“), а састоји од следећих 5 пројектних задатака:

- Задатак 1 - Израда плана декомисије базена за течни РАО на локацији Винча (координатор задатка: Ивана Максимовић, Јавно предузеће „Нуклеарни објекти Србије“, Београд)
- Задатак 2 - Кондиционирање отворених извора радијума ускладиштених у затвореном „радијумском бункеру“ (координатор задатака: Милутин Јевремовић, Јавно предузеће „Нуклеарни објекти Србије“)
- Задатак 3 - Регистар изложености зрачењу професионално изложених лица (координатор задатка: Маја Еремић Савковић, Директорат за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Србије)
- Задатак 4 - Преглед нацрта правилника (координатор задатака: Бранко Брајић, Директорат за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Србије)
- Задатак 5 - Уклањање и сигурно складиштење нуклеарних материјала из Лабораторије за материјале у Институту за нуклеарне науке „Винча“ (координатори задатака: Ивана Вуканац, Мирјана Раденковић, Институт за нуклеарне науке „Винча“).

Почетком 2019. године директори 3 институције формално су одобрили коначну верзију документа Annex II – Terms of Reference, након чега је било на Европској комисији (DG DEVCO) да покрене тендерску процедуру и уведе пројекат у нову фазу реализације. Због застоја на страни ЕК (промена програм менаџера) нису остварене никакве даље активности на пројекту током 2019. године, али се наставак активности очекује у 2020. доласком новог менаџера, г-Жислен Паскала (Mr Ghislain PASCAL).

Делегација Директората је у периоду од 24-27. марта 2019. године на позив Hungarian Atomic Energy Authority учествовала на билатералном

састанку у Будимпешти. Са представницима мађарског регулаторног тела се разговарало о законодавном оквиру, актуелним пројектима и плановима у области управљања радиоактивним отпадом. У оквиру посете организован је обилазак одлагалишта за институционални отпад у Пушпоксилађију, складишта ислуженог горива у Пакшу и одлагалишта за радиоактивни отпад из нуклеарне електрана у Батапатију.

У току 2019. године, запослени су учествовали у припремним активностима за мисије које су планиране за 2019. и 2020. годину у оквиру пројекта „PLAC III – Правна подршка преговорима“ у склопу активности за усаглашавање са правним тековинама Европске уније, и то првенствено са Директивом Савета 2013/59/Евроатом од 5. децембра 2013. године којом се утврђују основни сигурносни стандарди за заштиту од опасности које потичу од излагања јонизујућем зрачењу. Прва мисија је одржана у периоду од 30. октобра до 8. новембра у сарадњи са експертом Костасом Хурдакисом из Комисије за атомску енергију Грчке (GAEC). Током ове мисије је израђен документ „Упутство за управљање ислуженим изворима зрачења насталим приликом обављања радијационих делатности“. У склопу припремних активности за друге мисије одржани су састанци са представником Министарства здравља и представником Друштва медицинских физичара Србије са којима се наставља сарадња.

□ Учешће у програмирању пројекта Европске Уније „Унапређење капацитета земаља Западног Балкана за припремљеност и спремност у одговору на нуклеарне и радиолошке акциденте, намењеном за институције у државама укључене у доношење одлука у таквим ситуацијама. Циљ пројекта је да се обезбеди систем који служи за планирање и управљање активностима у случају нуклеарних или радиолошких акцидентата. Реализација пројекта почиње у 2020. години.

□ Учешће у програмирању пројекта Европске Уније „Proposal for procurement Early Warning System“ у оквиру Regional project on Emergency Preparedness and Response in the Western Balkan Region-Information Meeting. Очекује се одлука о датуму почетка реализације овог пројекта.

Стручно усавршавање запослених одвијало се кроз учешће на скуповима у организацији Међународне агенције за атомску енергију и Европске комисије.

Назив скупа	Период одржавања	Место одржавања	Учесник
INT9182 Task Force Meeting	04 – 07.02.2019.	Беч, Аустрија	Милан Вујовић
Training Workshop for Moderators of the Decommissioning Wiki of the IAEA International Decommissioning Network	12 – 15.02.2019.	Беч, Аустрија	Милан Вујовић
Enhancing the Regional Capacity to Control Long term Risk to the Public due to Radon in Dwellings and Workplaces	09 – 11.04.2019.	Велинград, Бугарска	Ивана Бабовић
INT/9/184 The First Project Coordination Meeting	13 – 17.05.2019	Атина, Грчка	Саша Башић
ECLiPSE Consultancy Meeting	10 – 11.06.2019.	Беч, Аустрија	Милан Вујовић
Regional Workshop on Graded Approach Implementation, Technical Services and New Technologies Authorization, Inspection and Enforcement	17 – 21.06.2019.	Сарајево, Босна и Херцеговина	Маријана Балин Ковачевић
Training course Regulatory Control of Radiation Protection in Medical Application	09 – 13.09.2019.	Fontenay-aux-Roses, Француска	Снежана Алемпијевић
First Plenary Meeting of the International Harmonization and Safety Demonstration Project for Predisposal Radioactive Waste Management (ECLiPSE)	30.09-04.10.2019.	Беч, Аустрија	Милан Вујовић
Workshop on Concepts and Designs for the Disposal of Small Volumes Radioactive Waste	14 – 18.10.2019.	Лисабон, Португал	Милан Вујовић
INT9182 Final Coordination Meeting	25 – 29.11.2019.	Беч, Аустрија	Милан Вујовић
INT/9/184 Interregional Training course on Inspections for Transport of Radioactive Material	02 – 06.12.2019.	Атина, Грчка	Саша Башић
Management of Disused Neutron Sources TecDoc Consultancy Meeting	09 – 13.12.2019.	Беч, Аустрија	Милан Вујовић

7) Активности на пословима ЕУ интеграција и сарадња са Министарством за европске интеграције

У оквиру активности везано за послове европских интеграција РС у ЕУ, Директорат за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Србије је, током 2019. године, учествовао у раду три преговарачке групе: Преговарачке групе за енергетику-15, Преговарачке групе Заштита потрошача и заштита здравља-28 и Преговарачке групе наука и истраживање-25.

У јануару 2019. године Директорат је припремио прилог за Годишњи извештај о напретку за 2018. годину у оквиру ПГ 15 за део 6. Нуклеарна енергија, нуклеарна сигурност и заштита од зрачења .

У марту 2019. године је покренута процедура за приступање Републике Србије ECURIE систему и потписивање ECURIE Споразума. Током 2019. године урађен је превод и стручна редактура Споразума и настављена сарадња са релевантним институцијама: Министарством спољних послова и Мисијом Републике Србије при Европској унији.

У марту 2019. године су номиновани приоритети за превођење у 2020. години.

Током 2019. године припремљени су прилози (квартални извештаји) у оквиру ПГ 15, о реализацији мера које су планиране у циљу успостављања или јачања институционалне структуре и административних капацитета релевантних за преношење, спровођење и примену правних тековина ЕУ у делу 3.15.3 Нуклеарна сигурност и заштита од зрачења за период:

1. 01. јануар - 31. март 2019. године (I квартал)
2. 01. април – 30. јун 2019. године (II квартал)
3. 01. јул - 30. септембар 2019. године (III квартал)
4. 01. октобар – 31. децембар 2019. године (IV квартал)

Током 2019. године Директорат је радио на припреми и учествовао на састанку Пододбора за транспорт, енергетику, животну средину, климатске промене и регионални развој Одбора за спровођење ССП (3.5. Нуклеарна сигурност и заштита од зрачења), одржаног 21. марта 2019. године у Београду.

У јуну 2019. године су утврђене потребе за аналитичком подршком у процесу придруживања ЕУ на захтев ПГ 15 и Групе за аналитичку подршку Министарства за европске интеграције.

У оквиру треће фазе пројекта Саветодавног центра за европска и правна питања ПЛАК III – Правна подршка преговорима, током 2019. године (јун и јул) су припремљени предлози пројеката (ТоR) у складу са приоритетима хармонизације домаћег законодавства са правним тековинама ЕУ који ће се реализовати током 2019. и 2020. године:

1. Пројектни задатак – Израда смерница за управљање ислуженим изворима у радијационим делатностима (ТоR - Drafting a Guidance for management of Disused Sources in radiation practices)
2. Пројектни задатак – Стручна подршка за усклађивање са легислативом ЕУ, Директивом 2013/59 (Expert Support for the harmonization of legislation with EU Directive 2013/59)
 - Пројектни подзадатак – Израда смерница о критеријумима за признавање стручњака за медицинску физику (ТоR – Support in Drafting a Guidance on criteria for recognition of Medical Physics Experts (MPE))
 - Пројектни подзадатак – Израда методологије за процену доза популације (ТоR - Support in Drafting a Methodology for estimation of population doses)
 - Пројектни подзадатак – Израда смерница за успостављање програма осигурања квалитета (ТоR - Drafting a Guidance for establishing Quality Assurance Programmes)
 - Пројектни подзадатак – Израда смерница за акцидентална и непланска излагања у складу са чланом 63. Директиве 2013/59 (ТоR - Drafting a Guidance for accidental and unintended exposures regarding article 63. Directive 2013/59)
 - Пројектни подзадатак – Припрема и одржавање тродневне радионице на тему: Оправданост делатности и оправданост немедицинског излагања (Preparing and holding a 3-days workshop on a theme: Justification of practices and justification of non-medical imaging exposure)

У јулу 2019. године су припремљени одговори на питања из Упитника о потребним анализама/стручним мишљењима у вези са активностима у оквиру ПГ 15 неопходним у процесу преговора о

приступању Републике Србије Европској унији - Израда преговарачке позиције за део 3.15.3.

У периоду од августа - децембра 2019. године одржан је низ састанака и консултација са именованим представником ПГ 15 испред Министарства здравља у вези усклађивања домаћег законодавства са Директивом 2013/59 у области примене извора зрачења у медицини и ефикасне припреме и имплементације одобрених ПЛАК III активности.

У августу 2019. године припремљени су коментари на поглавље 5. Програма економских реформи (ЕРП) 2020. који се односи на анализу главних препрека (дијагностику стања по областима), која је од стране Републичког секретаријата за јавне политике ажурирана подацима и информацијама које су им биле на располагању, а у складу су са Смерницама Европске комисије за израду ЕРП 2020, достављено од стране ПГ 15, за део нуклеарна енергија, нуклеарна безбедност и заштита од зрачења.

Директорат за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Србије је учествовао на семинару „Класификација националних прописа у складу са прописима ЕУ и правна техника писања закона“ одржаном 19. септембра 2019. године, у Министарству за европске интеграције.

У септембру 2019. године Директорат је учествовао у истраживању на тему процене ефективности координације процеса преговора Републике Србије са ЕУ, које спроводе Министарство за европске интеграције и Немачка организација за међународну сарадњу (ГИЗ) у оквиру пројекта „Подршка реформи јавне управе у Србији – компонента за подршку преговорима о приступању Србије Европској унији“

У периоду од 30. октобра – 8. новембра 2019. године имплементиран је ПЛАК III пројекат Израда смерница за управљање исслуженим изворима у радијационим делатностима (Drafting a Guidance for management of Disused Sources in radiation practices).

У оквиру Инструмента за техничку помоћ и размену информација Европске комисије (ТАИЕХ) у новембру 2019. године је припремљен предлог ТАИЕХ пројекта који ће се имплементирати у фебруару 2020. године:

- Успостављање референтних нивоа и процена доза као регулаторни оперативни механизам у ситуацијама ванредног и постојећег излагања (Setting reference levels and dose assessment as a regulatory tool for emergency and existing exposure situations)

У новембру 2019. године је припремљен прилог за Извештај о напретку за 2019. годину, период 01. март – 30. новембар 2019. године.

У децембру 2019. године Директорат је припремио коментаре у оквиру својих надлежности на Програм економских реформи („Economic Reform Programme“ – ERP) Поглавље V, достављеном од стране ПГ 15.

У оквиру активности Директората везаних за Сектор за координацију превођења, Министарства за европске интеграције, Агенција је учествовала у раду Радне групе за стручну редактуру превода правних тековина ЕУ.

У 2019. години настављена је имплементација међународног пројекта, ИПА2011 под називом: „Further Enhancement of the Technical Capacity of Nuclear Regulatory Bodies in Albania, Bosnia and Herzegovina, the Former Yugoslav Republic of Macedonia, Montenegro and Serbia, as well as Kosovo “

Учешћа на скуповима у 2019. години:

- Regional Workshop for Senior Management on Radiation Safety Culture, 28-29. март 2019. године
- Семинар „Класификација националних прописа у складу са прописима ЕУ и правна техника писања закона“, МЕИ, четвртак 19.09.2019. године
- Workshop Nuclear Law Institute, 30. септембар – 11. октобар 2019. године
- Припрема за учешће у радионици „Training Workshop on a Systemic Approach to Safety — Pragmatic Solutions“ 14 – 18. октобар 2019. године.

8) Послови у области радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности

Према плану и програму рада за 2019. годину Сектор за нуклеарну и радијациону сигурност и безбедност реализовао је следеће послове:

1. Израда законских и подзаконских аката

У складу са Законом о радијационој и нуклеарној сигурности и безбедности (у даљем тексту: Закон), као и у циљу усклађивања са законодавним оквиром ЕУ, у току 2019. године Одбор Директората усвојио је следеће правилнике:

- (1) Правилник о контроли радиоактивности робе приликом увоза, извоза и транзита („Сл. гласник РС“, бр. 86/19 и 90/19 - исправка)
- (2) Правилник о условима за категоризацију радијационих делатности („Сл. гласник РС“, бр. 94/19)

Урађене су прве верзије нацрта следећих правилника:

- (1) Правилник о издавању овлашћења за вршење послова заштите од јонизујућег зрачења
- (2) Правилник о начину контроле садржаја радионуклида у производима и роби намењеним становништву, животињама и производима и другој роби намењеним за употребу у радној и животној средини
- (3) Правилник о издавању одобрења
- (4) Правилник о условима за изузимање делатности од обавезе пријављивања, изузимање пријављене делатности од обавезе добијања одобрења и о ослобађању од регулаторне контроле
- (5) Правилник о откривању и спречавању недозвољеног промета радиоактивних и нуклеарних материјала
- (6) Правилник о обављању нуклеарних активности
- (7) Правилник о декомисији нуклеарних постројења

2. Активности на унапређењу система за одговор на нуклеарну или радиолошку ванредну ситуацију

- Редовно праћење и анализа података из Система за правовремену најаву акцидента.

- Редовно праћење информација о нуклеарним или радиолошким ванредним догађајима у другим државама
- Редовна координација и комуникација са учесницима укљученим у одговор на нуклеарну или радиолошку ванредну ситуацију
 - Представници Директората учествовали су у ConvEx вежбама које је организовала МААЕ.
 - Учешће у ConvEx-1b вежби дана 15.07.2019. године;
 - Учешће на ConvEx-2d вежби у периоду од 23. и 24. октобра 2019 године:
 - Учешће у националној вежби мађарског регулаторног тела у којој је симулиран нуклеарни акцидент. У складу са обавезама и потписаним споразумима, размењене су информације са колегама из Мађарске. Вежба је одржана 12.09. 2019. године.
 - Учешће на стручном скупу у организацији МУП, Сектор за ванредне ситуације и Конзорцијума пројекта IPA DRAM-а за смањење ризика од катастрофа на Западном Балкану и Турској,
 - Спроведене су све активности у циљу приступања ECURIE (European Community Urgent Radiological Information Exchange) у складу са Одлуком Савета број 87/600/Евроатом од 14. децембра 1987. о договорима Заједнице у вези са раном разменом информација у случају ванредне радиолошке ситуације. Очекује се и званично приступање ECURIE систему, као и преузимање предвиђених обавеза.

3. Активности у оквиру мониторинга радиоактивности у животној средини

- Систематско испитивање радиоактивности животне средине за 2019. годину у складу са Законом и Програмом систематског испитивања радиоактивности животне средине
- Анализа резултата мерења и објављивање Извештаја о нивоу излагања становништва јонизујућим зрачењима за 2018. годину.
 - Извршена је анализа радиоактивности узорака гранита и гипса на основу извештаја овлашћених правних лица достављених Директорату.
 - Урађена процена угрожености здравља људи и животне средине у техничко-технолошком поступку „Зорка Керамика“ д.о.о.

4. Активности у оквиру стратегије мерења радона у Србији

- Настављена је реализација националног пројекта SRB/9/006 - Upgrading National Capabilities and Infrastructure for a Systematic

Approach to Control Public Exposure to Radon сходно предвиђеним активностима за 2019. годину,

Извршена је дистрибуција 5000 детектора у школе и вртиће широм Републике Србије. Све активности спроведене су у сарадњи са Министарством просвете, науке и технолошког развоја.

Детектори су послати на читавање у овлашћену лабораторију „Радонова“ у Шведској. Извршена је евалуација резултата мерења.

Извештај о резултатима мерења концентрације радона у школама и вртићима у Републици Србији послат је Министарству просвете, науке и технолошког развоја.

Израда нацрта националне стратегије и акционог плана за контролу и смањење концентрације радона у објектима је у поступку.

5. Издавање одобрења и овлашћења

Током 2019. године вршени су редовни послови у вези са издавањем одобрења за обављање делатности и овлашћења за вршење послова заштите од зрачења као и вођење регистара и евиденција у складу са Законом.

а) Издавање одобрења

Одељење за контролу радијационих делатности и нуклеарних активности је издало укупно 1487 докумената у 2019. години. У Табели 1. је дат преглед издатих докумената.

Табела 1. Број издатих докумената током 2019. године

ТИП ДОКУМЕНТА	УКУПНО
Регистрација радијационе делатности ниског ризика	71
Лиценца за обављање радијационе делатности умереног ризика	30
Лиценца за обављање радијационе делатности високог ризика	8
Решење којим се одобрава коришћење извора јонизујућих зрачења	334
Потврда намере обављања делатности	34
Сагласност на прелиминарни извештај о сигурности	2
Обустава сагласности за постављање и пробни рад извора јонизујућих зрачења	28
Обустава решења	8
Одузимање решења	12
Измена решења	3
Укидање решења	4
Лиценца за обављање радијационе делатности промета извора јонизујућих зрачења	13

Лиценца за обављање радијационе делатности сервисирања извора јонизујућих зрачења	3
Лиценца за обављање радијационе делатности транспорта радиоактивног материјала	13
Решење о издавању дозволе за транспорт радиоактивних материјала	361
Решење о издавању дозволе за промет радиоактивног материјала	283
Решење о издавању дозволе за промет уређаја који производе јонизујућа зрачења	232
Решење о издавању дозволе за промет деутеријума и његових једињења	48
УКУПНО:	1487

б) Издавање овлашћења

Одељење за контролу радијационих делатности и нуклеарних активности у оквиру активности издавања овлашћења за вршење послова заштите од зрачења, у току 2019. године издало је укупно 6 овлашћења.

6. Safeguards и Додатни протокол

У току 2019. обављене су редовне активности у складу са обавезама Републике Србије према одредбама Споразума о примени гаранција уз уговор о неширењу нуклеарног оружја и Додатног протокола.

Иницијална декларација Републике Србије по одредбама Додатног протокола уз Споразум о примени гаранција поднета је Међународној агенцији за атомску енергију у марту 2019. године.

Редовна посета инспектора Међународне агенције за атомску енергију у складу са одредбама Споразума о примени гаранција обављена је у периоду од 29. октобра до 01. новембра 2019. године. Као резултат посете од МААЕ је добијен закључак да Република Србија у потпуности испуњава своје обавезе по Споразуму о примени гаранција уз уговор о неширењу нуклеарног оружја и да не поседује непријављене нуклеарне материјале.

7. Међународне конвенције

У складу са обавезама по Конвенцији о нуклеарној сигурности урађен је Први национални извештај и предат Међународној агенцији за атомску енергију у предвиђеном року. У оквиру припрема за Осми

прегледни састанак прегледани су национални извештаји земаља у окружењу (Бугарска, Румунија, Мађарска, Словенија и Хрватска) и Радне групе 6 (Република Кореја, Велика Британија, Словачка, Мексико, Бангладеш, Јордан, Малта, Парагвај, Кабоџа и ЕУРАТОМ).

8. Посебне активности у вези са радијационом и нуклеарном безбедности

У периоду од 21. до 23. маја 2019. одржана је радионица на тему израде плана безбедности. Радионица је организована у сарадњи са Канцеларијом за радиолошку безбедност САД, уз учешће представника Директората и других институција које користе изворе зрачења.

9. Учешће на скуповима и састанцима

Током 2019. године реализовано је учешће на следећим скуповима и састанцима:

- (1) XXX Симпозијум Друштва за заштиту од зрачења Србије и Црне Горе Дивчибаре, 1-4. октобра 2019. године. – приказана укупно четири рада у оквиру секције „Регулатива, едукација и јавно информисање“
- (2) Regional Workshop on Ensuring the Resilience and Sustainability of Radioactive Source Security, Беч, Аустрија, 13.-14. фебруар 2019.
- (3) Eighth Meeting of the Working Group on Radioactive Source Security, Беч, Аустрија, 15.-18. април 2019.
- (4) Regional Workshop to Coordinate the Implementation of Integrated Nuclear Security Support Plans, Букурешт, Румунија, 8.-12. јул 2019.
- (5) Insider Threat Mitigation Workshop, Кијев, Украјина, 5.-7. новембар 2019.
- (6) Учешће на скупу „Нуклеарна сигурност“ који одржаном у Народној Скупштини Републике Србије датум у организацији Директората

10. Остале активности

□ Учешће у изради Националног акционог плана за здравствену безбедност у складу са преузетим обавезама Међународног здравственог правилника. Израдом овог плана координира Институт за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“.

9) **Послови инспекцијског надзора**

Даном ступања на снагу Закона о радијационој и нуклеарној сигурности и безбедности („Службени гласник РС”, бр. 95/18 и 10/19) Директорат за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Србије преузео је од Министарства заштите животне средине надлежност у вршењу инспекцијског надзора у области радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности. Инспекција за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност је званично почела са радом у оквиру Директората, у складу са одредбама Закона, у априлу 2019. године.

Према плану и програму рада за 2019. годину Сектор инспекције за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност реализовао је следеће послове:

1. Редовни инспекцијски надзори:

У 2019. години Инспекција је извршила три редовна инспекцијска надзора над надзираним субјектима у области примене извора зрачења у медицини: Клинички центар Крагујевац, Општа болница Крушевац и Општа болница Прокупље.

Број редовних инспекцијских надзора је умањен у односу на планирани број надзора (укупни планирани број: 50) према годишњем плану рада за 2019. годину због повећаног броја ванредних инспекцијских надзора по којима је инспекција поступала.

2. Контрола радиоактивности роба при увозу, извозу и транзиту:

У складу са одредбама Правилника о контроли радиоактивности роба при увозу, извозу и транзиту („Сл. гласник РС“, бр. 44/11) инспекција је у току 2019. године издавала решења којима се дозвољава односно забрањује промет роба које подлежу контроли радиоактивности преко границе Републике Србије, а на основу извештаја о контроли радиоактивности израђених од стране овлашћених правних лица.

Укупан број издатих решења по захтеву странака је 2973, у периоду од маја до децембра 2019. Од укупног броја издатих решења, 2972 решења су била позитивна и изречена је једна забрана транзита роба преко територије Републике Србије и повратак робе у земљу порекла.

3. Ванредни инспекцијски надзори:

У току 2019. године инспекција је поступала по пријавама и представкама физичких лица, правних субјеката и других државних органа у складу са законским овлашћењима.

Укупан број извршених ванредних инспекцијских надзора је 12, од тога:

- Уклањање радиоактивних громобрана: 1
- Наређене мере деконтаминације: 2
- Поступање према нерегистрованим субјектима: 2
- Контрола излагања професионално изложених лица: 3
- Остале представке у домену радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности: 4

Број представки које су процењене као неосноване или ван делокруга рада инспекције је 5.

4. Израда законских и подзаконских аката:

У складу са Законом о радијационој и нуклеарној сигурности и безбедности, као и у циљу усклађивања са законодавним оквиром ЕУ, у току 2019. године Одбор Директората усвојио је следеће правилнике у чијој изради је учествовао и Сектор Инспекције:

- Правилник о контроли радиоактивности робе приликом увоза, извоза и транзита („Сл. гласник РС“, бр. 86/19 и 90/19 - исправка)

Урађене су прве верзије нацрта следећих правилника:

- Правилник о мерама за откривање и спречавање недозвољеног прекограничног промета радиоактивних и нуклеарних материјала

- Уредба о мерама безбедности радиоактивних и нуклеарних материјала

Током 2019. године започет је рад на контролним листама за инспекцијски надзор. Од укупно 12 планираних, израђене су две контролне листе за које је добијена сагласност Координационе комисије за инспекцијски надзор:

- Радијациона делатност у медицини – дијагностика (шифра: КЛ-01-01/00)
- Радијациона делатност у медицини – терапија (шифра: КЛ-02-01/00)

5. Сарадња са другим државним органима:

У току 2019. настављена је сарадња са Министарством финансија, Управа царина с циљем јачања контроле прекограничног промета радиоактивних и нуклеарних материјала, спречавања илегалног промета. Започет је рад на процедури коришћења опреме за детекцију од стране царинских службеника.

Успостављена је сарадња са Министарством унутрашњих послова, Управа граничне полиције с циљем активног укључивања припадника граничне полиције у контролу спречавања илегалног промета радиоактивних и нуклеарних материјала.

Успостављена је сарадња са Координационом комисијом за инспекцијски надзор с циљем испуњења обавеза Инспекције за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност према Комисији као што су месечно и годишње извештавање о раду инспекције, усклађивање са одредбама Закона о инспекцијском надзору („Службени гласник РС”, бр. 36/15 и 44/18 - др. закон и 95/18), почетак примене платформе за инспекцијски надзор – еИнспектор и координација рада са другим инспекцијама у Републици Србији.

6. Учешће на скуповима и састанцима:

Током 2019. године представници Сектора инспекције реализовали су учешће на следећим скуповима и састанцима:

- Радионица на тему израде плана безбедности, Београд, 21. – 23. мај 2019. године
- EVT1703389 Regional Workshop to Coordinate the Implementation of Integrated Nuclear Security Support Plans (INSSP) for Europe, Букурешт, Румунија, 8. – 12. јул 2019. године
- XXX Симпозијум Друштва за заштиту од зрачења Србије и Црне Горе Дивчибаре, 1-4. октобра 2019. године
- Insider Threat Mitigation Workshop, Кијев, Украјина, 5. – 7. новембар 2019.
- Regional Workshop on Developing a National Framework for Managing the Response to Nuclear Security Events, Мостар, БиХ, 18. – 22. новембар 2019.
- Workshop on the Consistency of Regulatory Inspection Programmes, Лисабон, Португалија, 2.-6. децембар 2019. године

Број:

Београд, 21. фебруар 2020. године.

ПРЕДСЕДНИЦА ОДБОРА

Маја Гојковић, дипл. правник

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. ПРАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ АКТА

Правни основ за доношење Годишњег извештаја о раду за 2019. годину Директората је члан 16. став 2. тачка 9) Закона и члан 15. тачка 10) Статута Директората („Службени гласник РС”, број 9/19), којом је прописано да Одбор усваја годишњи извештај о раду и пословању и финансијски извештај Директората.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ

Основни разлог за доношење овог акта јесте обавеза Одбора Директората да Годишњи извештај о раду и пословању Директората који је усвојио Одбор, достави Влади најкасније до 31. марта текуће године за претходну годину, ради информисања.

Одбор Агенције је сходно својим овлашћењима, на седници одржаној 21. фебруара 2020. године, усвојио годишњи Извештај о раду Директората за 2019. годину.

III. СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ

За спровођење овог акта нису потребна додатна средства из буџета Републике Србије.